

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ: 'Ο αστυνομός Μαιγκρέ, κατόπιν συνεννοήσεως με τον άνακριτή Κομελιώ, διευκόλυνε την απόδρασι από τις φυλακές της «Σαντέ» του 'Ιωσήφ 'Ερτέν, ο οποίος έχει καταδικασθή εις θάνατον ως δολοφόνος της 'Αμερικανίδος κ. Χέντερσον και της καμιαρέρας της. Μετά την απόδρασι, ο Μαιγκρέ και τὰ όργανά του παρακολουθούν τον 'Ερτέν και τον βλέπουν νά ζητά καταφύγιο σ' ένα έξοχικό πανδοχείο και καπηλειό τή «Σιτανγκέτ», όπου και νοικιάζει ένα δωμάτιο. 'Ο Μαιγκρέ έγκαθι-

στά δυο από τὰ όργανά του, τους ένωμοτάρχας Ντυφούρ και Ζανθιέ, στο πανδοχείο και ο ίδιος νοικιάζει ένα δωμάτιο σ' ένα ξενοδοχείο, άκριθώς απέναντι στη «Σιτανγκέτ». Μά εκεί οι αστυνομικοί, στους όποιους ο Μαιγκρέ έχει αναθέσει τήν παρακολούθησι του 'Ερτέν, έρχονται σέ σύγκρουσι μαζί του και, έπάνω στην συμπλοκή, ο δραπέτης κατορθώνει νά τους ξεφύγη όριστικά αλήτην τή φορά και νά χάσουν τὰ ίχνη. 'Ο Μαιγκρέ πάει και τὸ αναφέρει αυτό στον έπιθεωρητή Κομελιώ, ο οποίος γίνεται έξω φρενών. Κατόπιν αφήνοντας τον άνακριτή, πηγαίνει στο «Καφέ - Κουπόλλ», γιατί έχει σχηματίσει τήν πεποίθησι πώς εκεί θ' ανακαλύψη κάποιο σίγουρο ίχνος. Και πράγματι, ύστερ' από λίγη ώρα, βλέπει τον 'Ερτέν νά περιπλανάται άπ' έξω.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Μά, άπ' όλα, ξεχώριζαν περισσότερο τὰ μάτια του, τὰ μάτια του πού δέν άφηναν τὸ μπάρ και προσπαθούσαν νά διακρίνουν μέσα από τὰ θολά τζάμια του.

Σε μιὰ στιγμή, πλησίασε τόσο πολὺ στην πόρτα, ώστε ο αστυνομικός νόμισε ότι θά τήν άνοιγε...

'Ο Μαιγκρέ κάπνιζε έντωμεταξύ νευρικά, με τους κροτάφους του μουσκεμένους από ιδρώτα, με τὰ νεύρα του τόσο διεσταλμένα, ώστε ή εύαισθησία του είχε δεκαπλασιαστή.

'Ήταν μιὰ στιγμή έξαιρετική... 'Ο Μαιγκρέ ήπιε τὸ υϊόσκυ του άργά, ένω ο Γκρόσμπυ του κουβέντιαζε... Μά ο αστυνομικός δέν έχανε ούτε μιὰ σκηνή άπ' όσα γινόντουσαν γύρω του, μολονότι ένα σωρό άνθρωποι κυκλοφορούσαν μέσα στο μπάρ.

'Εβλεπε τὰ πάντα: τον άνθρωπο με τὰ μακρὰ κόκκινα μαλλιά πού καθόταν πάντα μπρός στο μπαούλο του, τον 'Ερτέν πού ξαναγύριζε διαρκώς προς τήν πόρτα πού τον κρατούσε σαν μαγνήτης, τὸ χαμόγελο του Γκρόσμπυ, τὸ μορφασμό της γυναίκας του πού έθαζε κόκκινο στα χείλη.

Τὸ μπάρ άδειάζε σιγά-σιγά... 'Ήταν ή ώρα 1 1/2 μετά τὸ μεσημέρι. Στη διπλανή σάλλα του ρεστοράν οι πελάται έτρωγαν...

'Ο Γκρόσμπυ έβγαλε ένα χαρτονόμισμα τών 100 φράγκων για νά πληρώση.

— Θα μείνετε; ρώτησε τον αστυνομικό.

— Ναι, άπάντησε εκείνος.

'Ο Γκρόσμπυ τον χαιρέτησε και διευθύνθηκε προς τήν έξοδο. Δέν είχε δεϊ καθόλου τον 'Ερτέν, μά θά βρισκόταν τώρα αντιμέτωπος πὸς αυτόν, καθώς θά έβγαινε έξω.

'Ο Μαιγκρέ, περίμενε αυτήν τή στιγμή με μιὰ άνυπομονησία πού τον έκανε νά ύποψέση. 'Η κ. Γκρόσμπυ και ή μίς 'Εντνα τον χαιρέτησαν με μιὰ κίνησι

Τὸ κεφάλι ένος ανθρώπου

του κεφαλιού και μ' ένα χαμόγελο και άπομακρύνθηκαν κι' αυτές.

'Ακριθώς, εκείνη τή στιγμή ο 'Ιωσήφ 'Ερτέν δέν άπέιχε παρά δυο μέτρα από τήν πόρτα. Τὸ ένα από τὰ παπούτσια του δέν είχε καθόλου κορδόνι. "Αν τον έβλεπε κανένας αστυφύλακας, θά του ζητούσε χωρίς άλλο τὰ χαρτιά του.

'Ο Γκρόσμπυ άνοιξε τέλος τήν πόρτα και θγήκε έξω διευθυνόμενος προς τὸ αυτοκίνητό του. 'Η δυο γυναίκες τον άκολούθησαν γελώντας με κάποιο άστείο πού είχε πει ή μιὰ άπ' αυτές.

Μά δέν συνέβη τίποτε, άπολύτως τίποτε...

'Ο 'Ιωσήφ 'Ερτέν δέν κύτταξε περισσότερο τους Γκρόσμπυ, άπ' ό,τι κύτταζε τους άλλους διαβάτες. Ούτε ο Ουίλλιαμ, ούτε ή γυναίκα του τράβηξαν καθόλου τήν προσοχή του.

Μπήκαν κ' οι τρεις στο αυτοκίνητο κ' έκλεισαν τήν πόρτα πίσω τους.

'Εντωμεταξύ, ο κόσμος εξακολουθούσε νά μπαινοβγαίνει στο μπάρ, άγγίζοντας σχεδόν στον 'Ερτέν, ο οποίος εξακολουθούσε νά κυττάζη μέσα.

Τότε, εξαφνα, μέσα σ' ένα καθρέφτη, του μπάρ, ο Μαιγκρέ είδε ένα πρόσωπο, δυο μάτια πού έλαμψαν για μιὰ στιγμή κάτω από τὰ πυκνά φρύδια τους κ' ένα χαμόγελο γεμάτο ειρωνεία πού έσβυσε άμέσως...

Κι' ο Μαιγκρέ, αν και όλα αυτά έγιναν μέσα σ' ένα δευτερόλεπτο, κατάλαβε ότι τὸ ειρωνικό αυτό βλέμμα, ότι τὸ ειρωνικό αυτό χαμόγελο προωριζόταν γι' αυτόν τον ίδιο...

'Ο άνθρωπος πού τον είχε κυττάξει και πού τώρα δέν κύτταζε τίποτε ήταν ο πελάτης με τὰ μακρὰ κόκκινα μαλλιά και με τ' άνοιχτό χωρίς γιακά πουκάμισο.

Τὸ μπάρ είχε άδειάσει σχεδόν έντελώς και δέν έμειναν πειά σ' αυτό παρά ο άνθρωπος με τὸ άνοιχτό πουκάμισο και ή Ρώσσα με τὸ μαύρο ταγιέρ πού δέν φαινότουσαν ν' αντιλαμβάνονται τή μοναξιά τους.

'Εξω, ο 'Ιωσήφ 'Ερτέν εξακολουθούσε νά τριγυρῃ, πάντοτε και τὰ μάτια του ήσαν κοιμισμένα, ή όψι του τόσο χλωμή, ώστε ένα από τὰ γκαρσόνια άφου τον κύτταξε άνάμεσ' άπ' τὰ τζάμια, είπε στον Μαιγκρέ, δείχνοντας τον σ' αυτόν:

— Σίγουρα θά τον πιάση καμμιὰ κρίσις έπιληψίας... Θα πάω νά τον διώξω...

— "Οχι... του είπε ο Μαιγκρέ.

'Ο άνθρωπος, με τὸ άνοιχτό πουκάμισο από κεί πού βρισκόταν μπορούσε νά τους άκούη... Γι' αυτό χαμήλωσε τή φωνή του και είπε στο γκαρσόνι:

— Θα πᾶς νά τηλεφωνήσης για μένα στην αστυνομία... Θα τους πᾶς νά στείλουν δυο ανθρώπους έδω... Κατά προτίμησιν, τους ένωμοτάρχας Ζανθιέ και Ντυκάς...

— Τους θέλετε γι' αυτόν τον άλήτη;

— Μή ρωτᾶς...

'Ο άνθρωπος με τὸ άνοιχτό πουκάμισο, ούτε είχε σαλέψει καν. 'Η γυναίκα με τή μαύρη

'Ο άνθρωπος με τὸ άνοιχτό πουκάμισο μπορούσε νά τους άκούη.

ζακέττα γύρισε τὴ σελίδα τῆς ἡμερίδος τῆς.

Τὸ γκαρσόνι πού εἶχε τηλεφωνήσει ξαναγύρισε σὲ λίγο καὶ εἶπε στὸν Μαιγκρέ:

— Μοῦ ἀπάντησαν ὅτι θὰ σᾶς στείλουν τοὺς ἀνθρώπους πού ζητήσατε...

— Εὐναριστῶ.

Ὁ Μαιγκρέ κάπνιζε διαρκῶς τὴν πίππα του κ' εἶχε ξεχάσει πῶς δὲν εἶχε φάει.

— Ἐνα καφέ - κρέμ! ἀκούστηκε ἔξαφνα κάποια φωνή.

Εἶχε μιλήσει, ἀπὸ τὴ γωνία ὅπου καθόταν, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ μακρὰ μαλλιά καὶ μὲ τὸν ἀνοιχτὸ γιαντῶ.

Τὸ γκαρσόνι ἔρριξε μιὰ ματιά στὸν Μαιγκρέ κ' ἔπειτα ἐπέπεσε τὴν παραγγελία φωνάζοντας:

— Ἐναν καφέ-κρέμ!

Ἐπειτα, μὲ σιγανὴ φωνή, ἐπρόσθεσε, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἀστυνομικὸ:

— Μ' αὐτὸν τὸν καφέ-κρέμ θὰ περάση ὡς τις ἑφτά τὸ θράδυ. Τότε μόνο θὰ φύγη ἀπὸ δῶ!...

Εἴκοσι λεπτὰ πέρασαν...

Ἐξω ἀπὸ τὸ μπάρ, ὁ Ἰωσήφ Ἐρτέν, κουρασμένος πειὰ νὰ κόβῃ βόλτες, εἶχε καρφωθῆ στὴν ἄκρη τοῦ πεζοδρομίου. Ἐνας κύριος μάλιστα, περνώντας δίπλα του, τὸν πέρασε γιὰ ζητιάνο καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα νόμισμα, πού ἐκεῖνος τὸ πήρε δειλά, χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι του...

Ἀσφαλῶς, γιὰ νὰ τὸ κἀνῆ αὐτό, θὰ ἦταν ἐντελῶς ἀπένταρος... Εἶχε φάει τάχα ἀπὸ χθές;... Εἶχε κοιμηθῆ;...

Τὸ μπάρ φαινόταν σὰν νὰ τὸν τραβοῦσε σὰν μαγνήτης. Καὶ πλησίασε πάλι, κυττάζοντας φοβισμένα τὰ γκαρσόνια σὰν νὰ φοβόταν μήπως τὸν διώξουν.

Πλησίασε τόσο, ὥστε κόλλησε τὴ μύτη του στὰ τζάμια τῆς βιτρίνας, ἐνῶ τὰ μικρὰ του μάτια ἔλαμπαν, κυττάζοντας ἐρευνητικὰ μέσα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ μπάρ.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο ἔφερε ἐκεῖνη τὴ στιγμή τὸ φλυτζάνι μὲ τὸν καφέ-κρέμ στὰ χεῖλη του. Τὰ μάτια του ἔμεναν ἀσάλευτα κ' οὔτε γύρισαν κἀν νὰ κυττάξουν ἔξω.

Μὰ γιὰτί ἔξαφνα κύτταξε πάλι στιγμιαῖα μέσα σ' ἕναν καθρέφτη τὸν Μαιγκρέ καὶ γιὰτί στὰ μάτια του ἔλαμψε τὸ ἴδιο εἰρωνικὸ γαμόγελο πού ὁ ἀστυνομικὸς εἶχε δεῖ καὶ προηγουμένως σ' αὐτὰ;...

Τὴν ἴδια στιγμή, ἕνα μικρὸ γκαρσόνι θύγηκε ἔξω καὶ εἶπε στὸν Ἐρτέν ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴ βιτρίνα. Ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ σέρνοντας τὰ πόδια του...

Καθὼς ὁ Μαιγκρέ κύτταξε ἔξω, εἶδε τότε ἕνα ταξὶ νὰ σταματᾷ μπροστὰ στὸ μπάρ καὶ τὸν ἐνωμοτάρχη Ντυκάς νὰ κατέβῃ βιαστικὸς, νὰ μπαινεῖ μέσα καὶ νὰ τὸν πλησιάζῃ:

— Ἐσεῖς τηλεφωνήσατε νάρθῶ ἐδῶ; ρώτησε τὸν προϊστάμενόν του.

— Τί θὰ πάρης; ἦταν ἡ ἀπάντησίς του.

Μὰ, πῶς σιγανὰ ἐπρόσθεσε:

— Κύτταξε ἔξω!

Ὁ Ντυκάς χρειάστηκε μερικὲς στιγμὲς γιὰ νὰ ξεχωρίσῃ μέσα ἀπὸ τὰ τζάμια τὴ σιλουέττα τοῦ Ἐρτέν. Τότε τὸ πρόσωπό του φωτίστηκε μονομιάς.

— Διάβολε! ἔκανε. Κατωρθώσατε λοιπὸν νὰ τὸν ἀνακαλῶ...

— Σῶπα! τὸν διέκοψε ὁ Μαιγκρέ. Μπάρμαν, στείλε μας ἕνα κονιάκ...

Κι' ὅταν τὸ γκαρσόνι ἔφερε τὸ κονιάκ, ξανάπε σιγανὰ:

— Πιὲ τὸ κονιάκ σου, καλέ μου Ντυκάς... Ἐπειτα θὰ θύγῃς ἔξω καὶ δὲν θὰ τὸν χάσης οὔτε στιγμή ἀπὸ τὰ μάτια σου.

— Δὲν νομίζετε, τόλμησε νὰ παρατηρήσῃ ὁ Ντυκάς, ὅτι θὰ ἦταν προτιμότερο νὰ...

Καὶ τὸ χέρι τοῦ ἐνωμοτάρχου μέσα στὴν τσέπη του σάλεψε ἐνδεικτικὰ ἕνα ζευγάρι χειροπέδες πού εἶχε ἐκεῖ.

— Ὅχι, ἀκόμα! τοῦ ἀπάντησε ὁ Μαιγκρέ. Πήγαινε!

Ὅταν θύγηκε ἔξω ὁ Ντυκάς, ἡ ἔντασις τῶν νεύρων τοῦ Μαιγκρέ, παρ' ὅλη τὴν φαινομενικὴ γαλήνη του, εἶχε φτάσει σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε λίγο ἔλειψε νὰ σπάσῃ μέσα στὸ χέρι του τὸ ποτήρι τοῦ οὔσκου, καθὼς τὸ ἔφερνε στὰ χεῖλη του.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο καὶ μὲ τὰ μακρὰ μαλλιά, δὲν φαινόταν διατεθειμένος νὰ τὸ κουνήσῃ ἀπὸ τὸ μπάρ. Οὔτε διάβαζε, οὔτε ἔγραφε, οὔτε κύτταζε τίποτε ἰδιαίτερος...

Καὶ ἔξω, ὁ Ἰωσήφ Ἐρτέν περίμενε πάντοτε!...

Στὶς τέσσερες τὸ ἀπόγευμα, ἡ κατάστασις ἦταν ἀκριβῶς ἡ ἴδια, μὲ τὴ διαφορά μόνον ὅτι ὁ Ἐρτέν εἶχε πάει κ' εἶχε καθήσει σ' ἕνα πάγκο. Μὰ τὰ μάτια του ἦσαν πάντα καρφωμένα στὸ μπάρ.

Ὁ Μαιγκρέ εἶπε νὰ τοῦ φέρουν ἕνα σάντουιτς κ' ἄρχισε νὰ τρῶῃ χωρὶς ὄρεξι. Ἡ Ρωσίδα μὲ τὸ μαῦρο ταγιέρ σηκώθηκε τέλος κ' ἔφυγε, ἀφοῦ προηγουμένως μακιγιαρίστηκε μὲ φροντίδα.

Ἐτοι δὲν εἶχε μείνει πειὰ μέσα στὸ μπάρ παρά μόνον ὁ Ρῶσος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο. Ὁ Ἐρτέν εἶχε παρακολουθήσει τὴ νέα γυναῖκα νὰ φεύγῃ χωρὶς νὰ κινηθῆ καθόλου. Τὰ πρῶτα βραδυνὰ φῶτα ἀνάβαν σιγά-σιγά.

Ἐξαφνα ἕνα χτύπημα κουταλιῶ ἀπάνω σὲ γλυτζάνι, πού ἀκούστηκε ἀπὸ τὴ γωνία, στὴν ὁποία καθόταν ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο, ξάφνιασε τόσο τὸν μπάρμαν, ὅσο καὶ τὸν Μαιγκρέ.

Ἐνα γκαρσόνι πλησίασε τότε τὸν ἄγνωστο καὶ εἶπε κάπως περιφρονητικὰ:

— Ἐχετε ἕνα γιουρτι κ' ἕναν καφέ-κρέμ... Δυὸ φράγκα τὸ γιουρτι κ' ἕνα ὁ καφὲς τρία...

— Συγγνώμην, ἔκανε ἐκεῖνος μὲ φωνὴ γαλήνια. Δὲν σοῦ ἐζήτησα τὸν λογαριασμὸ. Φέρε μου σάντουιτς μὲ χαβιάρι.

Μέσα στὸν καθρέφτη πού ἦταν ἀπέναντί του, ὁ Μαιγκρέ εἶδε καὶ πάλι νὰ λάμπουν τὰ μισόκλειστα μάτια τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ.

— Ἐνα σάντουιτς μὲ χαβιάρι! φώναξε τὸ γκαρσόνι στὸν μπάρμαν.

— Τρία! τὸ διώρθωσε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο.

Ὁ μπάρμαν κύτταξε τὸν πελάτη του μὲ ὕφος δύσπιστο. Καί, χωρὶς νὰ κινηθῆ ἀπὸ τὴ θέσι του, τὸν ρώτησε εἰρωνικὰ:

— Μήπως θέλετε καὶ θότκα;

— Ναι, θέλω καὶ θότκα...

Ὁ Μαιγκρέ προσπαθοῦσε νὰ καταλάβῃ. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο εἶχε ἀλλάξει μὲ μιὰς ἐντελῶς. Εἶχε χάσει τὴν προηγουμένη ἀπόλυτη ἀκινησία του.

— Καὶ σιγαρέττα! Φέρτε μου καὶ σιγαρέττα! φώναξε ὁ ἄγνωστος.

— Ἀπὸ τὰ τρίτα; ρώτησε περιφρονητικὰ πάλι τὸ γκαρσόνι.

— Ὅχι, θέλω σιγαρέττα πολυτελείας «Ἀβδουλλάχ»!

Ὅταν τοῦ ἔφεραν τὰ σιγαρέττα, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο, κάπνισε ἕνα ὡς ὅτου νὰ τοῦ ἐτοιμάσουν τὰ σάντουιτς. Κατόπιν ἄρχισε νὰ σκιτσάρῃ ἐπάνω στὸ πακέττο του. Ἐπειτα ἔφαγε τόσο γρήγορα, ὥστε σὲ δυὸ-τρία λεπτὰ σηκώθηκε ἀπὸ τὴν θέσι του γιὰ νὰ φύγῃ.

Τὸ γκαρσόνι πλησίασε γρήγορα κ' ἄρχισε νὰ κἀνῆ τὸν λογαριασμὸ.

— Τριάντα φράγκα τὰ σάντουιτς... Δέκα ἢ θότκα... Εἰκοσιδύο τὰ τσιγάρα κ' ὁ προηγούμενος λογαριασμὸς...

— Καλά! Καλά! τὸν διέκοψε μ' ἀπάθεια ὁ ἄγνωστος. Θὰ περάσω νὰ πληρώσω αὔριο.

Ὁ Μαιγκρέ, ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, κατσούφιασε... Συγχρόνως ἀπὸ τὴν θέσι του, ἔβλεπε ἔξω τὸν Ἐρτέν πού καθόταν στὸν πάγκο.

— Μιὰ στιγμή!... εἶπε τὸ γκαρσόνι στὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ ἀνοιχτὸ πουκάμισο. Νὰ φωνάξω τὸν διευθυντὴ καὶ πέστε σ' αὐτὸν ὅτι θὰ περάσετε νὰ πληρώσετε αὔριο.

Ἐκεῖνος ὑποκλίθηκε καὶ ξανακάθησε περιμένοντας τὸν διευθυντὴν τοῦ μπάρ, ὁ ὁποῖος ἔφτασε ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμή, φορῶντας τὸ σμόκιν του.

— Τί συμβαίνει; ρώτησε τὸ γκαρσόνι.

— Ὁ κύριος ἀπ' ἐδῶ εἶπε πῶς θὰ πληρώσῃ αὔριο...

Ὁ ἄγνωστος σ' αὐτὸ τὸ διάστημα, δὲν ἔδειχνε καμμιά στενοχώρια. Ὑποκλίθηκε πάλι, γεμάτος εἰρωνεία, γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰ λόγια τοῦ γκαρσονιῶ.

— Δὲν ἔχετε χρήματα ἐπάνω σας; τὸν ρώτησε ὁ διευθυντής.

— Οὔτε πεντάρα...

— Καθόσατε στὴ συνουσία μας; Μπορῶ νὰ σᾶς δώσω ἕνα γκαρσόνι νὰ σᾶς συνοδεύσῃ ὡς τὸ σπίτι σας γιὰ νὰ πληρώσετε ἐκεῖ...

— Οὔτε στὸ σπίτι μου ἔχω χρήματα...

— Καὶ τρῶτε χαβιάρι; εἶπε μ' ἀγανάκτησι ὁ διευθυντής. Καὶ χτύπησε τὰ χέρια του. Ἐνα μικρὸ γκαρσόνι ἔτρεξε ἀμέσως

(Ἀκολουθεῖ)

